

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

09 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

juducând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului, avocatul Andriuța Violeta în numele părții vătămate Xxxxx, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2020 și sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 17 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

Meșteșug Boris Xxxxx, născut la xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx bd. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță:* 19.11.2014-17.05.2019
2. *instanța de apel:* 16.08.2019-02.06.2020
3. *instanța de recurs:* 10.08.2020 - 09.02.2021

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 17 mai 2019, procesul penal intentat în privința lui Meșteșug Boris în baza art. 171 alin. (3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a), art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, a fost încetat în temeiul prevederilor art. 275 pct. 8), 9) Cod de procedură penală.

Cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului a sumei de 1988 lei, cu titlul de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizelor, a fost respinsă.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a constatat că, Meșteșug Boris, a fost învinuit de organul de urmărire penală pentru faptul că, într-o zi din vara anului 2010, luna, data și ora exactă nu a fost posibil de stabilit în cadrul urmăririi penale, pe timp de seară, aflându-se în apropierea cimitirului din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, amplasat în apropierea casei sale părintești, unde în prezent locuiește mama sa, Xxxxx, a observat-o pe minora Xxxxx, care împreună cu fratele său Iosif și sora sa mai mică Xxxxx păștea vaca. Având intenția de a săvârși un

raport sexual cu minora Xxxxx, despre care știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani, a ademenit-o pe respectiva în cimitir, sub pretextul de a-l ajuta să facă curat la un mormânt, unde profitând de imposibilitatea ultimei de a se apăra și de a-și exprima voința datorită vârstei fragede, prin constrângere psihică exprimată prin insistență, a convins-o să se dezbrace și a culcat-o la pământ, comițând un raport sexual forțat.

Tot el, a fost învinuit și pentru faptul că, continuându-și acțiunile sale criminale, peste o zi de la cazul menționat, având intenția de a întreține un raport sexual cu minora Xxxxx, despre care știa cu certitudine că, nu a atins vârsta de 14 ani, în timp ce minora Xxxxx împreună cu fratele său Xxxxx și sora sa Xxxxx păștea vaca în apropierea cimitirului, sub pretextul ca el să o plimbe cu automobilul, a urcat-o în automobilul său de model xxxxx, cu n/î XXXXX, după care deplasându-se cu ea în cimitir, a oprit mijlocul de transport și a trecut pe bancheta din spate, unde, profitând de imposibilitatea ultimei de a se apăra și de a-și exprima voința datorită vârstei fragede, prin constrângere fizică, i-a scos lingeria de corp, întreținând astfel cu ultima un raport sexual forțat.

Astfel, Meșteșug Boris a fost învinuit pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal - *violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere psihică și fizică, profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința în legătură cu vârsta fragedă, cu o persoană minoră în vârstă de până la 14 ani.*

În rechizitoriu este indicat că, tot atunci când au fost realizate acțiunile de viol descrise, Meșteșug Boris și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă cu minora Xxxxx, despre care știa cu certitudine că, nu a atins vârsta de 14 ani, profitând de imposibilitatea ultimei de a se apăra și de a-și exprima voința datorită vârstei fragede.

Astfel, Meșteșug Boris a fost învinuit pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, conform indicilor calificativi - *satisfacerea poftei sexuale în formă perversă, săvârșită asupra persoanei despre care se știa cu certitudine că nu a atins vârsta de 14 ani, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința.*

Tot Meșteșug Boris, a fost învinuit și pentru faptul că, la data de 01.09.2011, aproximativ la orele 12:00, aflându-se cu automobilul său de model xxxxx, n/î XXXXX, în centrul satului Xxxxx, raionul Xxxxx, în incinta magazinului 11 „Lidia Taievorbă”, a observat-o pe minora Xxxxx, locuitoare a s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, care, ieșind din magazin, s-a pornit spre domiciliu. Având intenția de a o răpi pe Xxxxx, despre care știa cu certitudine că este minoră, Meșteșug Boris s-a urcat în automobilul indicat, cu care o urmărea pe minora Xxxxx, deplasându-se din urma ei cu o viteză minimă. Ulterior, pe una din străzile localității sus indicate a oprit automobilul în drept cu minora Xxxxx și prin înșelăciune, sub pretextul ca dânsa să-i arate unde se află clădirea Primăriei localității sus indicate, a îndemnat-o să urce în transportul său, apoi s-a deplasat cu ea în apropierea unui lan de porumb amplasat între satele Xxxxx și Xxxxx, r-nul Xxxxx.

Astfel, Meșteșug Boris a fost învinuit pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform indicilor calificativi: *răpirea unei persoane, săvârșită cu bună știință asupra unui minor.*

Tot el, a fost învinuit și pentru faptul că, continuându-și acțiunile sale ilegale, aflându-se împreună cu minora Xxxxx în automobilul sus indicat, care era parcat în apropierea unui lan de porumb, situat între satele Xxxxx și Xxxxx, r-1 Xxxxx, știind cu certitudine că, minora nu are împlinită vârsta de 14 ani, având intenția de a întreține un raport sexual cu ultima, s-a așezat pe bancheta din spate lângă minora Xxxxx, blocând ușile automobilului sus indicat și profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima voința în legătură cu vârsta fragedă, a dezbrăcat-o de pantaloni, însă nu și-a dus intenția până la capăt independent de voința sa, dat fiind faptul că în acel moment a sunat telefonul lui mobil, din care motiv Meșteșug Boris a ieșit din automobil, pentru a vorbi la telefon, timp în care minora Xxxxx a reușit să se îmbrace și deschizând ușa automobilului, a ieșit pe neobservate din automobil, fugind în direcția satului.

Astfel, Meșteșug Boris a fost învinuit pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, conform indicilor calificativi: *tentativa la viol a unei persoane minore în vârstă de până la 14 ani, profitând de imposibilitatea victimei de a se apăra și de a-și exprima voința în legătură cu vârsta fragedă.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procuror, care a solicitat casarea acesteia, inculpatul Meșteșug Boris să fie recunoscut culpabil în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe acțiunile întreprinse în privința părții vătămate minore Xxxxx, și în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. c) Cod penal și art. 27 și art. 171 alin.(3) lit. b) Cod penal, pe acțiunile întreprinse față de partea vătămată minoră Xxxxx. Solicitând ca în baza art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, să-i fie aplicată inculpatului o pedeapsă de 14 ani închisoare, în baza art. 172 alin. (3) lit. b) Cod penal, o pedeapsă de 14 ani închisoare, în temeiul art. 164 alin. (2) lit.c) Cod penal, o pedeapsă cu 8 ani închisoare, în baza art. 27 și art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, o pedeapsă de 11 ani închisoare. În temeiul art. 84 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită lui Meșteșug Boris o pedeapsă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor de 25 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis. Încasarea de la inculpat în contul statului a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu efectuarea expertizelor psihiatrice nr. 646a-2014 din 04.09.2014 în sumă de 994 lei și nr. 645a-2014 din 04.09.2014 în sumă de 994 lei.

În argumentarea apelului declarat, a invocat următoarele:

- instanța a atestat prezența, în acest caz, a condițiilor art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală;

- analizând alegațiile expuse de instanța de judecată le constată neîntemeiate, instanța confundând în esență noțiunile de „urmărire penală” și „proces penal” invocând norme ce nu au nici o atribuție la cazul în speță. Astfel, instanța de judecată nici nu a apreciat argumentele acuzării expuse în replică la cele invocate

de apărare și a preluat în totalitate argumentele apărării;

- prin ordonanța procurorului în Procuratura Ștefan Vodă, Șchiopu Tatiana, din 28.10.2011, s-a dispus de a nu începere urmărirea penală în baza plângerii cet. Xxxxx din lipsa elementelor infracțiunii, deci exista de fapt un proces penal și nu o cauză penală, în acest caz sunt aplicabile prevederile art. 274 alin. (7) Cod de procedură penală. Procurorul raionului Ștefan Vodă, Tofan Petru, anulând ordonanța procurorului ierarhic inferior, Șchiopu Tatiana, a utilizat în motivarea soluției sintagma: *„deoarece nu existau circumstanțe pe care se baza această hotărâre”*. Această formulă este în corespundere cu prevederile art. 274 alin.(7) Cod de procedură penală și anume: *„a dispărut circumstanța pe care se baza propunerea de a refuza începerea urmăririi penale”*;

- instanța a preluat și argumentul apărării din care rezultă că, procurorul ierarhic superior ar fi putut anula ordonanța de neîncepere a urmăririi penale numai în cazul în care ar fi existat o plângere a unei părți interesate, neputând să o anuleze din oficiu, invocând în acest sens prevederile art. 299¹ și art.299² Cod de procedură penală. Aceste norme se referă la plângerile depuse de persoanele stipulate în art. 298 alin. (1) Cod de procedură penală, la acțiunile, inacțiunile procurorului și actele dispuse de procuror;

- instanța nu a examinat în nici un mod prevederile art. 531 alin. (2) lit. d) Cod de procedură penală, normă în vigoare de la 01.08.2016, însă care anterior, inclusiv și în perioada anului 2013, când a fost anulată ordonanța procurorului ierarhic inferior pusă în discuție, se regăsea în prevederile art. 52 alin. (2) pct. 2) din Codul de procedură penală și stipula: *„Procurorul ierarhic superior, pe lângă atribuțiile prevăzute la alin.(1) în cadrul urmăririi penale exercită următoarele atribuții cu titlu de control ierarhic... anulează total ori parțial, modifică sau completează, în condițiile prezentului cod, actele procurorilor ierarhic inferiori...”*;

- instanța a invocat niște norme ce nu corespund situației de fapt și de drept, respectiv a ajuns la niște concluzii eronate, inclusiv incorect invocând niște termeni procedurali în interiorul cărora ar fi fost posibilă reluarea urmăririi penale, situație inaplicabilă în acest caz, neexistând de fapt o urmărire penală anterior anulării unei ordonanțe de neîncepere a urmăririi penale;

- procurorul a acționat în limitele legale în acest caz, anulând o ordonanță de neîncepere a urmăririi penale în interiorul termenului de prescripție de tragere la răspunderea penală. Instanța de judecată nici nu a încercat să examineze argumentele acuzării, lăsându-le fără apreciere;

- alegațiile instanței referitoare la faptul că, anume de la 12.04.2013, Meșteșug Boris a dobândit calitatea procesuală de bănuț, unele incorecte. De fapt, instanța s-a axat pe faptul că, prin indicarea numelui inculpatului Boris Meșteșug în textul ordonanțelor prin care a fost pornită urmărirea penală, acestuia i-a fost atribuită calitatea de bănuț, însă această constatare contravine situației de fapt și de drept existente. Acuzarea a menționat că, în partea dispozitivă a ordonanțelor, prin care a fost pornită urmărirea penală, nu este indicat numele lui Meșteșug Boris, ele fiind pornite *„in rem”* și nu *„in personam”*. Simpla utilizare a numelui lui Meșteșug

Boris nu prezumă că, în privința acestuia au fost întreprinse acțiuni procesuale ce ar reprezenta repercusiuni importante pentru el. De fapt, până la atribuirea prin acte stipulate în art.63 Cod de procedură penală, a calității de bănuț, organul de urmărire penală nu a întreprins acțiuni procesuale în privința și cu participarea lui Meșteșug Boris, sau acțiuni procesuale ce într-un mod oarecare ar fi lezat acestuia dreptul la un proces echitabil;

- instanța a apreciat incorect faptul că, prin indicarea numelui lui Meșteșug Boris în ordonanța de pornire, au fost repercusiuni importante pentru situația acestuia, respectiv incorect a apreciat că, în acest caz a fost violat art.6 CEDO și încălcate prevederile art. 63 Cod de procedură penală. Ca rezultat, greșit a conchis că, toate actele procesuale întocmite după expirarea unui pretins termen de aflare în calitatea de bănuț sunt lovite de nulitate, inclusiv și rechizitoriul. Aceste argumente, la fel, au fost expuse de acuzare în replică la cele invocate de apărare, însă instanța a neglijat motivația acuzării, aceste aspecte fiind examinate doar de judecătorul care și-a exprimat opinie separată;

- în cadrul audierii martorului Morari Anatolie, ofițerul de urmărire penală care nemijlocit a efectuat această acțiune procesuală, prezentarea spre recunoaștere i-a formulat acestuia întrebarea de ce a făcut această acțiune procesuală în baza fotografiei. Ultimul a menționat că, partea vătămată minoră era stresată, avea frică față de abuzator și pentru a nu admite revictimizarea acesteia a decis să facă prezentarea după fotografie, deși nu a făcut mențiunea respectivă în procesul verbal al acțiunii procesuale;

- consideră justificată efectuarea acțiunii procesuale de recunoaștere după fotografie a persoanei și nu este clar de ce instanța nu a apreciat în acest sens declarațiile ofițerului care a efectuat nemijlocit această acțiune procesuală;

- prezentarea spre recunoaștere a unei persoane, ce ar fi fost un potențial abuzator al victimei acesteia spre recunoaștere, aflarea victimei minorei în nemijlocita apropiere față de acesta, avea să aibă un impact negativ asupra psihicului acesteia și organul de urmărire penală a acționat în interesele superioare ale copilului în acest caz, pentru a nu admite revictimizarea acesteia. Instanța, însă, nu a apreciat aceste declarații, constatând că, de fapt, declarațiile martorului Xxxxx au fost administrate contrar procedurii, ceea ce atrage nulitatea procesului verbal de audiere a acesteia și pune la dubii declarațiile martorului făcute în instanța de judecată, de aceea aceste declarații au fost excluse ca fiind inadmisibile;

- în cadrul întregului proces penal ce a durat o perioadă foarte îndelungată în instanța de judecată, cât și în cadrul urmăririi penale, după aducerea la cunoștință a raportului de expertiză în cauză, cât și în momentul prezentării materialelor urmăririi penale, dacă inculpatul sau apărătorul acestuia ar fi avut alte întrebări ce ar fi considerat că, au importanță la acest caz, urmau să depună o cerere și să solicite efectuarea unei expertize suplimentare cu formularea întrebărilor sale, sau după caz să solicite audierea expertului pentru elucidarea unor neclarități Apărarea nu a recurs la formularea unor asemenea cereri, deci

concluziile experților le erau clare în acest caz și dreptul inculpatului în nici un mod nu a fost lezat, el în momentul dispunerii expertizei în cauză ne având nici o calitate procesuală în cadrul urmăririi penale. În acest sens, instanța nici nu a examinat prevederile art. 142 - 148 din Codul de procedură penală, care permit părților să solicite efectuarea expertizelor la orice fază a procesului penal. În circumstanțele expuse, nu este clar cine a împiedicat apărarea să solicite efectuarea unei expertize suplimentare și să-și formuleze întrebările față de expert și nu este clar de ce instanța nu a analizat prin prisma acestor norme acțiunile apărării, invocând doar cele declarate de apărare că a fost lezată în drepturi.

- chiar dacă conform graficelor de efectuarea a serviciilor în Institutul de Ftiziopneumologie „Chirii Draganiuc” Meșteșug Boris în acea zi se afla la serviciu acesta nu înseamnă că el efectiv a fost acolo. Deseori sunt situații colegiale când medicii se schimbă cu serviciile din diverse motive, inclusiv și personale. Deși oficial Meșteșug Boris ar fi trebuit să fie la serviciu în ziua respectivă, el putea să se înlocuiască cu unul din colegi. Deci instanța urma să facă o apreciere nu numai a probei prezentate de apărare ci și probele acuzării, cu atât mai mult că, certificatul în cauză era semnat de șeful instituției în care nemijlocit activează ca medic inculpatul și care este colegă cu acesta, care putea la solicitarea acestuia să-i elibereze un certificat ce i-ar fi creat un alibi;

- instanța, preluând în totalitate argumentele apărării, a mai stabilit că, în cadrul urmăririi penale, nu a fost efectuată recunoașterea automobilului invocat în rechizitoriu de model xxxxx, numărul de înmatriculare XXXXX, de către părțile vătămate și martorii, care declară că, au văzut anume acest mijloc de transport, or, din declarațiile părților vătămate, martorilor, mijlocul de transport este descris în mod diferit, și în cazul dat, era necesară efectuarea acțiunii de urmărire penală de recunoaștere a automobilului, iar neefectuarea ei a fost confirmată de martorul Morari Anatolie, ofițer de urmărire penală pe cauza data;

- instanța de judecată nu a făcut o apreciere justă a faptului că, Xxxxx a fost reprezentant și a părții vătămate minore și a martorilor minori. Atât Xxxxx, cât și Xxxxx și Xxxxx sunt copiii acesteia. S-a stabilit că, tatăl copiilor este decedat, respectiv el nu putea să participe la audierea copiilor săi. Xxxxx urma să fie audiată referitor la informațiile ce i le-au comunicat fiecare din copiii săi referitor la cauza dată. Din declarațiile în calitate de martor a lui Xxxxx și Xxxxx, în condiții speciale, rezultă că ei nu au făcut declarații similare, nu au fost instruiți pentru audiere. Afirmațiile instanței că între declarațiile acestora și a părții vătămate sunt divergențe nu corespund realității, martorii în cauză necunoscând informații ce țin nemijlocit de abuz au relatat doar informațiile referitor la unele circumstanțe ce au importanță pentru caz;

- instanța a apreciat incorect circumstanțele de fapt din textul declarațiilor făcute de Xxxxx în instanța de judecată, reprodus integral de instanță în motivarea sentinței, nu rezultă că Xxxxx ar fi făcut declarații, că a fost audiată în prezența Xxxxx și mamei acesteia. Aceste constatări ale instanței sunt bazate pe afirmațiile apărării, nu pe circumstanțe constatate în realitate. Martorul Xxxxx nu a fost

audiată în prezența minorei Xxxxx. S-a stabilit că martorul în cauză, la 29.09.2011, după evenimentele descrise de ea în declarațiile sale, a chemat poliția, deși în instanța de judecată ea a menționat că, a apelat la poliție, de fapt Elena Croitoru. Polițiștii venind în sediul magazinului său, au comunicat cu persoanele ce erau prezente. Audiata ca martor la faza de urmărire penală, Xxxxx a menționat că, cunoștea de cazul din 01.09.2011 din declarațiile minorei Xxxxx și a mamei acesteia cu care a discutat în aceeași zi, iar pe data de 29.09.2011, până la sosirea poliției ea a telefonat mama minorei care a venit la magazinul său, unde, la fel, au discutat referitor la cele întâmplate. Informația ce le-a comunicat minora Xxxxx polițiștilor în momentul depunerii plângerii în magazinul cet. Xxxxx era cunoscută ultimei, deci nu este clar cum ar fi putut să fie afectată calitatea acesteia de martor prin faptul că, era prezentă când minora a depus plângerea, dacă de fapt ea a fost martor ocular a evenimentelor din 29.09.2011 și a fost prezentă la acestea, cât și martor ocular la o parte din evenimentele relevante la caz din 01.09.2011, restul informației fiindu-i relatată de partea vătămată minoră și mama acesteia. Audierea în cadrul urmăririi penale a acestui martor s-a făcut cu respectarea normelor procesuale și rigorilor stipulate în art.105 Cod de procedură penală, în lipsa părții vătămate și reprezentantului acesteia, sau altor martori ai infracțiunii. Respectiv instanța nu avea nici un temei legal de aplicare a prevederilor art.94 Cod de procedură penală referitor la declarațiile acestui martor;

- audierea în condiții speciale a fost efectuată în condiții absolut legale, inculpatul Meșteșug Boris, având posibilitate să-și formuleze întrebările sale la audierea martorilor minori și a părții vătămate minore atât personal, cât și prin intermediul apărătorului Eni Oleg;

- invocarea de către instanță a pct. 8) și 9) din art.275 din Codul de procedură penală, a fost făcută incorect, probatoriul nu a fost examinat în volum deplin, declararea probelor ca inadmisibile, în temeiul art. 94 Cod de procedură penală a fost făcută neîntemeiat, la fel incorect a fost apreciată situația de fapt și de drept și atribuită incorect calitatea de bănuț lui Meșteșug Boris prin niște acte procesuale care de fapt nu i-au adus nici o ingerință în sensul art.6 CEDO și nu pot fi atribuite la noțiunea de „acuzatie în materie penală.” Instanța de judecată nu a ținut cont de nici unul din argumentele expuse de acuzare și nici nu a încercat să le analizeze și să motiveze de ce le respinge. Acuzarea în acest sens solicită ca instanța de apel să analizeze probatoriul prin prisma argumentelor apărării și acuzării în vederea respectării principiului egalității armelor. Totodată acuzarea consideră că analiza poziției acuzării a fost făcută de judecătorul ce a exprimat opinie separată în acest caz, care a ajuns la alte concluzii decât cele ce au stat la baza încetării procesului penal;

- instanța a respins și solicitările acuzării referitor la încasarea de la inculpatul Meșteșug Boris a cheltuielilor de judecată în sumă de 1988 lei, suportate în legătură cu efectuarea expertizelor psihiatrice;

- reieșind și din situația materială a inculpatului și din faptul că, cheltuielile

pentru efectuarea expertizelor nu fac excepție de la regula generală, stipulată de art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală și respectiv instanța urma să încaseze cheltuielile de judecată de la inculpat.

3.2 Avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului Meșteșug Boris, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu dispunerea achitării învinuitului Meșteșug Boris, pe toate capetele de acuzare, din motivul că, fapta nu a fost comisă de el.

În argumentarea apelului declarat, avocatul inculpatului a invocat următoarele:

- din cumulul de probe anexate la materialele dosarului, ce coroborează, s-a constatat că, inculpatul nu a comis faptele prevăzute în rechizitoriu, aceste fapte dacă și au fost comise atunci de către o altă persoană sau alte persoana;

- se atestă că acuzarea sub nici o formă nu și-a motivat soluția, poziția acesteia fiind lipsită de careva argumente ce ar face referire la cauza acuzării inculpatului. Acuzarea nu a făcut nici o analiză probelor prin prisma episoadelor la care ele se atribuie, reflectând în poziția sa de acuzare doar probele indicate în rechizitoriu, fără ca să indice la concret vinovăția cui ele confirmă și la ce faptă se referă, fapt ce contravine prevederilor art. 296 alin.(2) Cod de procedură penală;

- analizând și apreciind probele pe I episod, din vara anului 2010, în care se indică declarațiile părții vătămate minore Xxxxx, care în opinia părții apărării sunt contradictorii și conțin mai multe divergențe care trezesc mai multe bănuieli asupra acuzării formulate;

- în calitate de mijloc de probă acuzarea face referință la declarațiile martorului Xxxxx, fiind de menționat că, aceiași persoană a participat în calitate de reprezentant al părții vătămate, care are interes în prezenta cauză, iar pe de altă parte ca reprezentant al martorilor minori, care au statut diferit de cel al părții vătămate. Totodată, se constată multiple divergențe în declarațiile acesteia depuse în fața organului de urmărire penală și instanței judiciare;

- în calitate de probă, în confirmarea învinuirii acuzarea a prezentat declarațiile martorului Crețu Olga, din declarațiile acestui martor se constată doar niște presupuneri că, ar fi vorba despre Meșteșug Boris, dar de unde a auzit că anume acesta a comis fapta criminală, nu ține minte, cine a spus anume că Boris posibil este acea persoană nu poate concretiza în fața instanței judiciare fiind sub jurământ;

- concluzia că, anume inculpatul a fost acea persoană ce ar fi comis fapta criminală este doar o presupunere și nicidecum o constatare indubitabilă ce nu ar trezi careva bănuieli justificate;

- multiple divergențe și neclarități prin declarațiile de la urmărirea penală a martorului Hîncu Silvia;

- studiind materialele cauzei penale, se constată că, aceasta persoană a participat în calitate de psiholog asistent la audierea martorilor minori, Xxxxx, Xxxxx și Xxxxx, la etapa urmăririi penale, conform proceselor verbale de audiere din 16.04.2013 orele 12:15 - 12:28, 12:35-12:55 și 13:00-13:20, în cadrul acestor

audieri i-au fost cunoscute anumite circumstanțe și împrejurări care ulterior le reda ca fiind cunoscute din spusele părții vătămate. Acestei persoane de fapt i se acordă dublu statut în această cauză penală, pe de o parte de către ofițerul de urmărire penală a fost atrasă în calitate de psiholog, care a participat la audierea martorilor minori;

- prin declarațiile martorului minor Xxxxx, la fel se constată unele divergențe ale declarațiilor părții vătămate și a martorilor acuzării. Chiar și dacă acest martor minor a fost audiat în condiții speciale, prevăzute de art.110¹ Cod de procedură penală, inculpatul nu a avut posibilitatea de a participa la audierea acestuia, prin formularea întrebărilor, drept garantat prin prevederile art.110¹ alin.(8) Cod procedură penală, la audierea martorului minor în fața judecătorului de instrucție, inculpatul, pe atunci învinuit a fost înlăturat din ședință fără acordarea posibilității de vizionare a înregistrărilor video și formularea întrebărilor față de martor;

- în instanța de fond acest martor nu a fost audiat, în așa ordine de idei, declarațiile acestuia decad din lista de probe, ce ar confirma acuzarea, din singurul motiv că inculpatul nu a participat la audierea nemijlocită a acestui martor, nu a avut posibilitate de a formula nemijlocit întrebări față de martor. Mai mult ca atât, acuzarea nu a prezentat în calitate de mijloace de probe înregistrările video și audio a declarațiilor acestui martor, fiind doar enumerata în calitate de probă procesul al ședinței judiciare, fără a-i da citire conținutul acestui proces verbal;

- declarațiile martorului minor Xxxxx nu corespund declarațiilor părții vătămate, în ce privește situația din cimitir, adică prima istorie declarată de partea vătămată. În instanța de fond, acest martor, la fel, nu a fost audiat, înregistrările video și audio de la audierea în fața judecătorului de instrucție în ordinea prevăzută de art.110¹ Cod de procedură penală, nefiind prezentate în calitate de mijloc de probe, cu referință doar la procesul verbal de audiere fără a-i da citire conținutul acestuia în fața instanței judiciare;

- constată circumstanțe contradictorii, reieșind și din declarațiile martorului minor Xxxxx de la urmărirea penală și în instanța de judecată;

- constată divergențe în probatoriul acuzării reieșind și din procesele verbale de recunoaștere a persoanei din 21.03.2014, conform cărora Meșteșug Boris a fost recunoscut de către partea vătămată minoră Xxxxx și martorul minor Xxxxx;

- reieșind din materialele cauzei penale s-a constatat că, fișa personală a inculpatului Meșteșug Boris a fost extrasă din baza de date centralizată la data de 29.09.2011 și mai apoi la data de 12.04.2013, în această fișă personală fiind și fotografia inculpatului, iar reieșind din declarațiile inculpatului s-a constatat, că ofițerul de urmărire penală cu fotografia inculpatului și cu încălcarea procedurii a mers la școală și a arătat această fotografie mai multor persoane;

- acuzatorul de stat nu și-a expus poziția asupra mai multor probe;

- analizând probatoriul pe episodul din 01.09.2011, partea vătămată Xxxxx care fiind audiată la urmărirea penală de către OUP, precum și de către

judecătorul de instrucție, procurorul prezintă declarațiile ei ca mijloc de probă ce ar confirma comiterea infracțiunii anume de către inculpat;

- în situația când inculpatul Meșteșug Boris nu a avut posibilitatea participării la audierea acestei părți vătămate, prin întrebări, declarațiile acesteia nu pot fi puse la baza unei sentințe. Mai mult ca atât, acuzarea nici nu a prezentat înregistrările audio- video a audierii acestei părți vătămate în fata judecătorului de instrucție, inacțiuni ce înlătură caracterul legal al acestei probe;

- declarațiile martorului Xxxxx, care sunt contradictorii și credibilitatea față de acestea se reduce doar din simplul motiv că, conform explicației lui Xxxxx, depusă în prezența mamei, la poliție se explica ca a mințit-o pe mama despre tentativa de viol, ca sa nu fie certata că nu a mers la școala ci s-a plimbat prin sat și a cumpărat bomboane, despre ce i-a recunoscut ulterior mamei sale. Aceste explicații fiind anexate la materialele cauzei penale, probe susținute de partea apărării;

- prin acțiunea procesual-penală, adică prin procesul verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 09.10.2013, a fost încălcată procedura de prezentare spre recunoaștere;

- deși acuzarea nu a făcut referire la raportul de expertiză medico-legală nr.016/S din 03.10.2011, consideră obligatoriu de a ține cont de acest raport prin care se constată că, careva leziuni corporale specifice infracțiunilor de viol sau de caracter sexual la partea vătămata Xxxxx nu au fost constatate, și la momentul examinării aceasta nu a fost deflorată;

- poziția acuzării a fost pur subiectivă și nu a avut drept scop identificarea făptuitorului real al celor săvârșite, dar incriminarea acestor infracțiuni anume lui Meșteșug Boris, or cum s-ar explica neexaminarea intenționată a abilului personal al inculpatului xxxxx și prezentarea acestui automobil spre recunoaștere părților vătămate și martorilor care declară că, au văzut anume acest mijloc transport. Aceasta acțiune de prezentare spre recunoaștere era dictată de faptul că, au văzut automobilul, dar fiecare din ei îl descriu diferit, după culoare și după construcție, după roata de rezervă din spate etc. De ce oare organul de urmărire penală face prezentarea spre recunoaștere a armei de vânătoare, dar a automobilului nu o face. Este evident că în realitate nimeni nu ar fi putut să identifice la aceasta acțiune de urmărire penala acest automobil;

- pe tot parcursul procesului penal, apărarea a obiectat la anumite acțiuni ilegale, pe când acuzarea le-a trecut cu vederea fără a le înlătura în modul prevăzut de lege sau de a exclude probele dobândite prin mijloace ilegale. Astfel, încălcările de procedură, ce au generat încălcarea dreptului la apărare, și dreptul la un proces echitabil invocate de apărare și au servit drept temei de pronunțare de către instanța de fond a sentinței de încetare a procesului penal, deși apărarea insistă în continuare la pronunțarea unei decizii de achitare a inculpatului din motivul necomiterii de către acesta a faptelor imputate;

- după studierea materialelor cauzei penale, la finisarea urmăririi penale, precum și după cercetarea judecătorească a procesului penale privind învinuirea

lui Meșteșug Boris în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 164, 171, 172 Cod penal, partea apărării a constatat multiple gravi încălcări ale legislației procesual-penale precum și CEDO admise de organul de urmărire penală, fapt ce generează recunoașterea nulității unor acțiuni de urmărire penală, excluderea mijloacelor de probă dobândite prin aceste acțiuni ilegal, cu adoptarea unei decizii finale asupra cauzei respective de achitare a lui Meșteșug Boris.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2020, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, fiind menținută sentința.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că, prima instanță a analizat obiectiv și minuțios cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, corect a conchis că, procesul penal intentat în privința lui Meșteșug Boris în baza art. 171 alin. (3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a), art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, a fost încetat în temeiul prevederilor art. 275 pct. 8), 9) Cod de procedură penală.

În ședința de judecată a instanței de fond s-a constatat că, prin ordonanța ofițerului superior de urmărire penală a SUP al IP Ștefan Vodă, A. Morari, din 12.04.2013 s-a dispus începerea urmăririi penale conform elementelor componente de infracțiune prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Prin aceeași ordonanță s-a constatat că, de către cet. Xxxxx a fost depusă o plângere, prin care a solicitat tragerea la răspundere penală a lui Meșteșug Boris, care în vaza anului 2010, în apropierea cimitirului din s. Xxxxx, prin constrângere psihică și-a satisfăcut pofta sexual în forme perverse, oral, cu fiica ei minoră Xxxxx.

Deși urmărirea penală a fost începută „*in rem*”, în partea constatatoare a ordonanței menționate este expres indicat numele presupusului făptuitor - Meșteșug Boris. Prin ordonanța procurorului în Procuratura Ștefan Vodă, Tatiana Șchiopu, din 28.10.2011 s-a dispus de a nu începere urmărirea penală în baza plângerii cet. Xxxxx din lipsa elementelor infracțiunii.

Prin ordonanță s-a constatat că, în acțiunile lui Meșteșug Boris lipsesc elementele infracțiunii de răpire a persoanei și tentativei de viol a minorei Xxxxx și anume nu și-a găsit confirmare intenția ultimului de a o răpi și a o viola pe ultima, aceasta a invocat astfel, fiindu-i frică de mama sa să nu o dojenească că nu a venit la timp acasă.

La f.d. 86, vol. I, este cererea depusă de reprezentantul legal, Xxxxx, la data de 29.09.2011, prin care solicită să nu fie precăutat cazul de viol a fiicei sale Xxxxx, pe motiv că faptul dat nu a avut loc, acest fapt fiind inventat de către fiica sa pentru a nu fi certată că a lipsit nemotivat de la domiciliu.

Ulterior, la data de 19.04.2013, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Xxxxx, Tofan Petru, s-a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale, emise la 28.10.2011, de către procurorul în Procuratura Ștefan Vodă, Tatiana Șchiopu, începerea urmăririi penale conform indicilor infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (2) lit. b) și art. 164 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În ordonanța menționată s-a indicat că, ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 28.10.2011, urmează a fi anulată, deoarece nu existau circumstanțe pe care se baza această hotărâre.

La acest capitol, instanța de apel a reținut că, pentru ca organul de urmărire penală să poată relua urmărirea penală, legiuitorul la alin. (4) al art. 287 Cod de procedură penală, a stipulat că această acțiune se admite, numai dacă apar fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadru procedurii precedente sânt de natură să afecteze hotărârea pronunțată. Adică acestea sânt unele circumstanțe, în care intervine derogarea de la principiul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, consacrat în alin. (2) al art. 22 Cod de procedură penală, care prevede derogările admisibile.

Reieșind din textul ordonanței procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Tofan Petru din 19.04.2013, de reluare a urmăririi penale în privința lui Meșteșug Boris, instanța reține că, la caz, nu au fost constatate careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza nominalizată.

În consecință, având în vedere cele expuse și ținând seama de hotărârea Curții Constituționale cu privire la declararea neconstituționalității prevederilor din art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală și de cele stipulate în art. 251 Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut că, ordonanța de reluare a urmăririi penale, în cazul în care anterior a fost încetată urmărirea penală, nu este întemeiată pe circumstanțele prevăzute în art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală și este lovită de nulitatea absolută și nu produce careva consecințe juridice.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, în lipsa unei plângeri în ordinea prevăzută de art. 299¹ Cod procedură penală, prin ordonanța, fără respectarea condițiilor prevăzute de legislația procesual-penală, a fost dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 28.10.2011 din motivul ilegalității acesteia, deoarece nu existau circumstanțele pe care se baza această hotărâre, dispunând începerea urmăririi penale conform indicilor infracțiunilor prevăzute de art. 27, 171 alin. (2) lit. b) și 164 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Prin urmare, ordonanța procurorului în Procuratura raionului Xxxxx, Tofan Petru din 19.04.2013 de reluare a urmăririi penale în privința lui Meșteșug Boris în speța dată este contrară prevederilor procesuale penale și lovită de nulitate absolută.

Per contrario, ordonanța din 28.10.2011, prin care nu a fost începută urmărirea penală în privința lui Meșteșug Boris, produce efecte juridice și nu poate fi considerată ca fiind anulată.

Astfel, instanța de apel a stabilit prezența, în acest caz, a condițiilor art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații.

De asemenea, s-a stabilit că, conform ordonanței Procurorului raionului

Ștefan Vodă, Petru Tofan din 19.04.2013 s-a dispus pornirea în baza unei singure ordonanțe a urmăririi penale pe două componente de infracțiuni diferite - art. 27, 171 alin. (2) lit. b) și art. 164 alin. (2) lit. c) Cod penal, prin ce au fost încălcate prevederile art. 274 Cod de procedură penală.

În cadrul controlului preventiv de examinare a plângerii, dacă a fost constatată două, patru sau mai multe infracțiuni, în mod inevitabil urma a fi dispuse începerea urmăririi penale pe fiecare componentă de infracțiune separat în conformitate cu prevederile art.274 Cod de procedură penală, fapt de care procurorul nu a ținut cont.

Astfel, ordonanța analizată este contrară prevederilor procesuale penale, în sensul expus supra.

De asemenea, s-a mai constatat că, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenca Diana din 02.09.2013, s-a dispus conexarea cauzei penale nr. 2013340159 și cauza penală nr. 2013340169, într-o singură cauză penală, atribuindu-le nr. 2013340159.

Prin ordonanța ofițerului superior a SUP al IP Xxxxx din 11.09.2013, inculpatul Meșteșug Boris a fost recunoscut în calitate de bănuț.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenca Diana din 03.12.2013, s-a dispus punerea sub învinuire a lui Meșteșug Boris de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) și art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Ulterior, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Xxxxx, Cernomorcenca Diana din 24.09.2014, s-a dispus începerea urmăririi penale în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu atribuirea cauzei penale nr. 2014348008.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenca Diana din 25.09.2014, s-a dispus conexarea cauzei penale nr. 2013340159 și cauza penală nr. 2014348008, într-o singură cauză penală, atribuindu-le nr. 2013340159.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenca Diana din 30.09.2014, s-a dispus punerea sub învinuire a lui Meșteșug Boris de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) și art. 171 alin. (3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

La caz, instanța de apel a menționat că, după emiterea ordonanței de punere sub învinuire din 03.12.2013, fără o audiere suplimentară a părții vătămate Xxxxx, doar la 30.09.2014, Meșteșug Boris a fost pus sub o nouă învinuire, completând-o cu învinuirea adusă în baza art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Pe episodul cu partea vătămată Xxxxx, pe infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, Meșteșug Boris a fost recunoscut ca bănuț la 11.09.2013, și doar peste mai mult de un an de zile acesta se pune sub învinuire, deși art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, stabilește un termen de 3 luni de aflare a persoanei în calitatea de bănuț, și doar cu avizul procurorului general poate fi prelungit până la 6 luni.

În prezenta cauză penală nu este un asemenea aviz de aprobare din parte procurorului General, dar și termenul legal de trei luni este depășit.

Drept urmare, Meșteșug Boris a fost recunoscut inițial în calitate de bănuیت, la data de 12.04.2013, iar ulterior la 19.04.2013, după completarea învinuirii, când procurorul în Procuratura raionului Ștefan Vodă a indicat în ordonanța sa de anulare a ordonanței de neîncepere a urmăririi penale cu dispunerea pornirii urmăririi penale pe episodul cu partea vătămată Xxxxx, deoarece acesta în mod oficial indică în partea descriptivă a ordonanței că, Meșteșug Boris se bănuiește în comiterea ambelor infracțiuni, iar ulterior și prin ordonanțelor de recunoaștere a reprezentantului legal al părții vătămate și al martorilor î-1 indică pe Meșteșug Boris ca bănuیت, iar prin ordonanța de conexare a cauzelor penale din 02.09.2013 direct se indică că acest este bănuیت pe ambele dosare și infracțiuni.

În speța data, actele procesuale, menționate supra, prin care este indicat direct că Meșteșug Boris se bănuiește în comiterea ambelor infracțiuni, iar ulterior și prin ordonanțele de recunoaștere a reprezentantului legal al părții vătămate și al martorilor î1 indică pe Meșteșug Boris ca bănuیت, iar prin ordonanța de conexare a cauzelor penale din 02.09.2013 direct se indică că acest este bănuیت pe ambele dosare și infracțiuni, creează repercusiuni importante asupra situației persoanei.

În consecință, nefiind afectat de vreo măsură cu caracter penal până la acel moment, reclamantul nu avea calitatea de acuzat în sensul art. 6, pe care a dobândi-o doar la momentul începerii urmăririi penale împotriva sa.

Din sensul normei citate, instanța de judecată a dedus că, atunci când expiră termenul de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi - termenul de 6 luni, organul de urmărire penală are obligația pozitivă: 1) de a scoate persoana sub urmărire sau 2) punerea acestuia sub învinuire. Instanța remarcă că, în speță, nu există nici un acord al Procurorului General și al adjuncților săi în vederea prelungirii termenului de menținerea a lui Meșteșug Boris în calitate de bănuیت.

Prin urmare, la momentul expirării a 3 luni de la 12.04.2013 (data obținerii calității de bănuیت), organul de urmărire penală urma să se ghideze de prevederile art. 63 alin. (3) din Codul de procedură penală (citate supra). În speță, contrar acestor imperative ale legii, se atestă că la 03.12.2013, Meșteșug Boris a fost pus sub învinuire prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Xxxxx, Cernomorcenca Diana conform elementelor infracțiunii prevăzute la art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) și art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal. Adică cu omiterea termenului de 3 luni pentru înaintarea învinuirii. Eventual, procurorul urma să înainteze învinuirea cel târziu la 11.07.2013.

Mai mult, toate actele de procedură întocmite după expirarea termenului de menținere a persoanei în calitate de bănuیت, sunt lovite de nulitate absolută. Această concluzie se răsfrânge și în privința rechizitoriului - ca act final de susținerea a învinuirii și sesizare a instanței de judecată.

În argumentarea acestei concluzii, instanța de apel a subliniat că, emiterea cu întârziere a ordonanței de punere sub învinuire a inculpatului prezintă o

încălcare esențială a legii procesuale penale, care afectează drepturile și interesele legitime ale inculpatului, iar în baza art. 94 alin. (1) pct. 8), alin. (2) Cod de procedură penală este nulă și respectiv, în corespundere cu art.251 Cod de procedură penală, devin nule și toate celelalte acte procedurale de la urmărirea penală. Această stare de lucruri, conduce la lipsa probelor admisibile, și în consecință, conduce la imposibilitatea determinării vinovăției persoanei ca un element indispensabil al laturii subiective ale infracțiunii.

În viziunea instanței de apel, doar declarațiile părților vătămate (neconsolidate de alte probe admisibile) nu sunt suficiente pentru a condamna inculpatul, atâta timp cât planează în privința faptei imputate acestuia o serie de dubii.

Astfel, instanța de apel a accentuat că existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă reprezintă o componentă esențială a unui proces echitabil și instituie obligația pentru acuzare de a proba toate elementele de vinovăție într-o manieră aptă să înlăture dubiul.

În raport cu norma legală sus enunțată, se atestă faptul că, reieșind din procesul - verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 09.10.2013 inculpatul Meșteșug Boris a fost recunoscut de către partea vătămată Xxxxx în baza fotografiei.

Astfel, instanța de apel a menționat că, deși la caz nu a existat vreo condiție ce ar fi împiedicat organul de urmărire penală să prezinte spre recunoaștere inculpatul în persoană, și anume deces, eschivare de la organul de urmărire penală sau schimbarea vădită a exteriorului inculpatului, or, astfel de probe la materialele cauzei lipsesc, acțiunea de urmărire penală în cauză a fost efectuată cu vădită încălcare a prevederilor legale.

Totodată, instanța de judecată a reiterat că, deși prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenca Diana din 11.08.2014 s-a dispus efectuarea expertizei psihologico-psihiatrice, aceasta nu a fost adusă la cunoștința părților, fapt prin care atât inculpatul, cât și apărătorul său au fost privați de dreptul de a pune careva întrebări în fața expertului.

De asemenea, potrivit rechizitoriului lui Meșteșug Boris i se impută și comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2), 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal (partea vătămată Xxxxx), fapte ce se presupune a fi comise la data de 01.09.2011.

Contrar circumstanțelor expuse, prin certificatul nr. 01-2/1093 din 22.11.2017, eliberat de Institutul de Ftiziopneumologie „Chirii Draganiuc” semnat de directorul Sofia Alexandru, se confirmă că Meșteșug Boris, care deține funcția de medic anesteziolog-reanimatolog în cadrul secției anesteziologie și reanimatologie, în zilele de 01.09.2011 și 29.09.2011 s-a aflat în serviciul de garda-24 ore.

Această circumstanță nu a fost combătută de partea acuzării în fața instanței de fond și de apel, afirmațiile apelantului cu referire la faptul că, medicii se schimbă în ture sunt declarative, nefiind prezentate probe că, inculpatul Meșteșug

Boris la datele menționate a fost înlocuit la serviciu de alt medic, astfel fiind apreciată corect de instanța de fond ca fiind veridică informația certificatului menționat, ceea ce generează concluzia imposibilității aflării inculpatului, la acea data, în locul indicat în rechizitoriu.

În cadrul judecării cauzei, s-a mai stabilit că, în cadrul urmăririi penale, nu a fost efectuată recunoașterea automobilului invocat în rechizitoriu de model xxxxx n/î XXXXX, de către părțile vătămate și martorii, care declară că, au văzut anume acest mijloc de transport, or, din declarațiile părților vătămate, martorilor, mijlocul de transport este descris în mod diferit, și în cazul dat, era necesară efectuarea acțiunii de urmărire penală, de recunoaștere a automobilului, iar neefectuarea ei a fost confirmată de martorul Morari Anatolie, ofițer de urmărire penală pe cauza data.

Declarațiile martorului Morari Anatoliei, care vin în contradicție cu declarațiile martorului Burdujan Ion, prin care într-un mod, se confirmă careva relații ostile între primul și Meșteșug Boris.

De asemenea, martorul Morari Anatoliei, s-a aflat în dificultate de a explica de ce acțiunile de urmărire penală s-au efectuat în alt mod decât procedura prevăzută de Codul de procedură penală și de ce unele acțiuni de urmărire penale necesare, nu au fost efectuate.

În cadrul judecării cauzei, a mai fost constatat și faptul că, Xxxxx, în cadrul urmăririi penale a fost recunoscută în calitate de reprezentant legal pentru fiica sa, parte vătămată - Xxxxx, prin ordonanța din 12.04.2013 (f.d.7, vol. I), în baza art. 77, 78 Cod de procedură penală, și tot ea, în temeiul prevederilor art. 91 Cod de procedură penală, a fost recunoscută în calitate de reprezentant legal pentru feciorul ei minor, martorul-Xxxxx, prin ordonanța din 16.04.2013 (f.d.17, vol. I).

În asemenea circumstanțe, corect au fost puse la îndoială veridicitatea declarațiilor reprezentantului legal Xxxxx, deoarece, aceeași persoană, a fost neprezentul legal a doi minori, care au statut diferit în procesul penal, cu poziții contradictorii, iar în consecință, în conformitate cu prevederile art. 94 Cod de procedură penală, această probă urmează a fi exclusă din probatoriul cauzei penale.

De asemenea, din declarațiile martorului Xxxxx, instanța de apel a constatat că, aceasta a fost audiată inițial la urmărirea penală în prezența lui Xxxxx și mama acesteia cât și în prezența altor persoane, ceea ce este inadmisibil.

Prin urmare, veridicitatea declarațiilor martorului corect au fost apreciate critic, și în conformitate cu prevederile art. 94 Cod de procedură penală, această probă urmează a fi exclusă din probatoriul cauzei penale.

De asemenea în cadrul judecării cauzei, s-a constatat că Meșteșug Boris nu a participat la audierea în condiții speciale a martorilor minori Xxxxx și Xxxxx, fapt confirmat prin procesele verbale din 17.02.2014 (f.d.171, 181 vol. I), ceea ce a generat încălcarea gravă a drepturilor procesuale a inculpatului la un proces echitabil și în apărarea drepturilor sale, stipulate la art. 64 Cod de procedură penală, și în conformitate cu prevederile art. 94 Cod de procedură penală, această

probă urmează a fi exclusă din probatoriul cauzei penale.

La capitolul de analiză expus, instanța constată prezența temeiului stipulat la art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală, există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală.

Întru susținerea soluției expuse în prezenta sentință, instanța de judecată s-a condus de precedentul judiciar al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție prin deciziile sale 1ra-799/2015; 1ra-735/17; 1ra-611/16; 1ra-27/2018.

Instanța de apel a respins argumentele părții acuzării expuse în apelul declarat privind temeinicia condamnării inculpatului Meșteșug Boris, de asemenea solicitarea părții apărării privind achitarea inculpatului, or, sintetizând cele menționate mai sus în coroborare cu textele de lege enunțate, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că procesul penal în privința lui Meșteșug Boris intentat în baza art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) și art. 171 alin.(3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, urmează a fi încetat, din motivele expuse supra.

Luând în considerație faptul că, în urma examinării cauzei instanța de fond a ajuns la concluzia de a înceta procesul penal, cât și raportând prevederile legale indicate la circumstanțele cauzei, instanța corect a ajuns la concluzia că cerința de încasare a cheltuielilor judiciare este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată.

6. Hotărârile judecătorești adoptate în cauză sunt atacate cu recursuri ordinare de către:

6.1 Procuror, care solicită casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului indică aceleași motive pe care le-a indicat în apel, suplimentar menționând că:

- instanțele de judecată au statuat poziția în baza declarațiilor inculpatului, declarații ce nu au fost apreciate la justa valoare;

- instanțele de judecată sub presiunea cumulului de probe administrat, probe ce dovedesc cu certitudine vinovăția lui Meșteșug Boris Xxxxx, au găsit de „cuviință” să meargă pe o altă cale de a invoca acele erori procesuale combătute, or în caz contrar instanțele nu ar fi putut respinge și motiva această respingere a acestor probe cercetate;

- vinovăția inculpatului Meșteșug B. este dovedită prin declarațiile victimelor Xxxxx, cât și Xxxxx, care au descris practic aceeași metodă și circumstanțe ale faptelor comise de către inculpat în timp și în loc diferit;

- analizând însăși circumstanțele descrise de către ambele părți vătămate, cu privire la acțiunile agresorului, acuzarea atestă că prin acestea se dovedește aceeași metodă folosită de inculpat, care urmărea același scop, la analiză căroră apare logica întrebare cum puteau două persoane diferite să relateze circumstanțe identice și să facă descrieri asemănătoare, decât în situația în care nu ar fi fost nemijlocit antrenate în aceste acțiuni;

- acuzarea nu atestă careva circumstanțe ce ar impune respingerea sau aprecierea critică a declarațiilor victimelor Xxxxx cât și Xxxxx;

- pe caz, s-a constatat că victimele, la acel moment minore, nici nu se cunoșteau cu inculpatul Meșteșug Boris Xxxxx și deci nu erau în careva relații ce ar motiva denunțarea calomnioasă a inculpatului;

- analizând modul în care victimele minore au descris evenimentele infracționale, cuvintele și noțiunile folosite în această descriere constată că acestea corespund vârstei lor și deci prin aceasta se exclude că, le-au preluat din alte surse sau că au fost influențate în descrierea faptelor;

- prin rapoartele de expertiză psihiatrică - legală s-a constatat că, ambele minore nu suferă de careva tulburări psihice și deci pot reda acțiunile săvârșite asupra lor, precum și pot depune mărturii;

- veridicitatea și corectitudinea declarațiilor victimelor Xxxxx, cât și Xxxxx este dedusă și din analiza celorlalte probe administrate pe caz, probe ce vin să confirme inclusiv și vinovăția lui Meșteșug Boris Xxxxx;

- instanța a expus că prin acel „certificat nr. 01-2/1093 din 22.11.2017” eliberat de Institutul de Ftiziopneumlogice „Chirii Draganiuc”, semnat de directorul Sofia Alexandru se confirmă că, Meșteșug Boris, care deține funcția de medic anesteziolog- reanimatolog în cadrul secției anesteziologie și reanimatologie, în zilele de 01.09.2011 și 29.09.2011 s-a aflat în serviciul de gardă 24 ore și prin urmare, inculpatul fizic nu se putea afla în raionul Xxxxx la data de 01.09.2011, inclusiv când a fost comisă fapta în orivința minorei Xxxxx și 29.01.2011 când el a fost identificat;

- referitor la acest argument adus de către instanța de fond, acuzarea în instanța de apel a invocat mai multe circumstanțe ce vin să combată versiune adoptată de inculpatul Meșteșug Boris și preluată de către instanțele de judecată, or însăși probele și înscrisurile anexate la dosar vin să dovedească contrariul;

- din cauza timpului îndelungat scurs este imposibil a fi verificat acest înscris, or în mod teoretic Meșteșug Boris Xxxxx urma să se afle la locul de muncă, însă nu este exclus faptul că dînsul s-a înlocuit cu un alt coleg al său, practică des întâlnită;

- în contrariu, este inexplicabil faptul că, la data de 29.09.2011, doi martori au văzut automobilul lui Meșteșug Boris Xxxxx - Croitor Elena și Lidia Taievorbă, în sat. Xxxxx, care au notat numărul de înmatriculare și informație care s-a dovedit a fi veridică;

- apreciind obiectiv și la justa valoare cumulul de probe, în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, conchide că sunt suficiente probe directe, utile și veridice, ce în ansamblu coroborează între ele și confirmă pe deplin vinovăția inculpatului Meșteșug Boris de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a), art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal.

În drept, recursul declarat este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.2 Avocatul Vizdoga I. în numele inculpatului, care solicită casarea acestora, cu dispunerea achitării inculpatului, pe motiv că faptele incriminate nu au fost comise de acesta.

În motivarea recursului indică aceleași motive, pe care le-a indicat în apel, suplimentar menționând că:

- la examinarea cauzei penale în instanța de fond, partea apărării a insistat în audierea nemijlocită a părților vătămate și a martorilor, care la data examinării cauzei penale deja aveau majoratul, însă acuzarea a refuzat prezentarea acestora în instanța judiciară, motivînd ca aceștia au fost audiați deja la urmărirea penală, considerînd că, declarațiile acestora depuse în condițiile speciale la acea etapă cînd erau minori sunt îndeajuns pentru ca instanțe judiciară să le poată utiliza la baza unei sentințe de condamnare;

- la examinarea cauzei deja în instanța de apel, partea acuzării a fost categoric împotriva de a prezenta careva martori și părțile vătămate în instanța pentru audiere, iar instanța de apel nu este în drept de a ușura sarcina acuzării de a aduce careva probe în confirmarea învinuirii, fapt ce urmează de a fi calificat ca neprezentarea probelor de către acuzare în confirmarea poziției sale;

- neprezentarea în instanța de fond și mai ales în instanța de apel de către acuzare a probelor în confirmarea poziției sale de învinuire, generează recunoașterea lipsei unui probatoriu legal administrat în susținerea acuzării, iar în consecință juridică generează în pronunțarea unei decizii de către instanța de recurs, de achitare a inculpatului, din motivul necomiterii de către el a infracțiunilor imputate.

În drept, recursul declarat este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6.3 Avocatul Andriuța Violeta în numele părții vătămate Xxxxx, care solicită casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Meșteșug B.

În motivarea recursului invocă:

- decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția. Instanța de apel nu și-a dezvoltat concluzia de menținere a sentinței primei instanțe, deoarece nu și-a expus punctul de vedere asupra fiecărei probe;

- instanța de fond, cât și instanța de apel nu a luat în considerare motivele invocate de către partea vătămată, precum și probele anexate la dosarul penal, mai mult ca atît apreciîndu-le critic, o parte din din aceste probe;

- vinovăția inculpatului este confirmată prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, ce coroborează între ele, s-a limitat, contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, la enumerarea acestora și la o concluzie generală privind valoarea și forța lor, adică fără a aprecia fiecare probă în parte, inclusiv sub aspectul admisibilității materialului probator;

- motivarea soluției instanței de apel contravine dispozitivul deciziei atacate și situației de fapt, fiind astfel confuză, repetitivă și abstractă. Astfel, Curtea de Apel și-a neglijat obligația de motivare a deciziei;

- instanțele de fond, nu au dat o apreciere declarațiilor părților vătămate și

martorilor audiați în ședință;

- în cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanțele au obligația de a se pronunța motivat în hotărârile emise dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curtii Europene a Drepturilor Omului;

- cauza penală a fost judecată în apel fără participarea părții vătămate Xxxxx. Aceasta a aflat despre proces de la Curtea de Apel, abia după ce a fost pronunțată decizia și nu a cunoscut despre faptul că, trebuie să anunțe instanța despre faptul că, s-a stabilit cu traiul în altă țară, astfel fiind privată de a înainta acțiune civilă;

- contrar Convenției Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale din 25 octombrie 2007, instanța de apel a motivat faptul că, nu poate pune la baza sentinței de condamnare declarațiile părții vătămate minore, deoarece inculpatul nu a avut posibilitatea de a participa la audierea părții vătămate minore, chiar dacă a fost reprezentat de către avocatul său în cadrul acțiunii procesuale, în cadrul dosarului penal, instanța de apel a dat prioritate declarațiilor învinutului, în detrimental declarațiilor părții vătămate. Totodată, părții vătămate nu i-au fost asigurate garanțiile procesuale pentru copii minori, victime ale abuzului, iar dosarul penal nu a fost examinat în regim de celeritate;

- părții vătămate i-a fost încălcat art. 3 din Convenție, întru-cât ancheta cu privire la acuzațiile de abuz a durat prea mult și a fost marcată de alte deficiențe grave în care declarațiile părții vătămate nu au fost luate în considerare;

- instanțele de fond, au invocat niște norme de drept ce nu corespund situației de fapt și de drept și respectiv a ajuns la niște concluzii eronate, inclusiv incorect invocând niște termeni procedurali în interiorul căreia ar fi fost posibilă reluarea urmăririi penale, situație inacceptabilă în acest caz, deoarece nu exista de fapt o urmărire penală anterior anulării unei ordonanțe de neîncepere a urmăririi penale;

- instanța de apel nici nu a încercat să între în esența probelor din dosar sau a argumentelor procurorului, preluând poziția avocatului inculpatului și fără a motiva de ce respinge probele care stau la baza învinuirii lui Meșteșug Boris.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, avocatul Andriuța Violeta în numele părții vătămate Xxxxx, a depus referință privind opinia asupra recursurilor declarate, indicând că susține recursul declarat de acuzatorul de stat, la fel consideră neîntemeiat recursul avocatului Vîzdoagă I., considerând că sentința are o motivare formală lipsită de temeiuri juridice, iar instanța de apel nici nu a încercat să între în esența problemelor din dosar, preluând poziția avocatului inculpatului, fără a motiva de ce respinge probele ce stau la baza învinuirii.

8. Judecând recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că, recursul ordinar declarat de avocatul Andriuța Violeta în numele părții vătămate Xxxxx, urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău,

Scutelnic Cătălin și de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului, urmează a fi admise, din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Andriuța Violeta în numele părții vătămate Xxxxx.

Din sumarul recursului declarat, se atestă că avocatul Andriuța Violeta în numele părții vătămate Xxxxx, invocă faptul că, decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu a dezvăluit concluzia de menținere a sentinței, semnalând ca temei de casare prevederile pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art. 401 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, poate declara apel orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (2) din același cod, temeiurile pentru recurs pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Revenind la cauza penală, ce face obiectul recursului, Colegiul constată, că sentința Judecătorei Căușeni, sediul Central din 17 mai 2019, nu a fost contestată cu apel de către partea vătămată Xxxxx sau avocatul acesteia, fiind atacată cu apeluri doar de către procuror și avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului Meșteșug Boris, iar prin decizia din 02 iunie 2020, a fost menținută sentința.

Prin urmare, instanța de recurs menționează, că în conformitate cu art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

În asemenea condiții, Colegiul penal conchide, că avocatul Andriuța Violeta în numele părții vătămate Xxxxx, nu a utilizat calea ordinară de atac – apelul.

Ce ține de faptul că, cauza a fost judecată în apel fără participarea părții vătămate, Colegiul penal reține că, partea vătămată a fost citată de nenumărate ori în instanța de apel prin aviz de recepție, însă ultima nu s-a prezentat, astfel instanța de apel, a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Generalizând asupra celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide de a respinge recursul ordinar declarat de către avocatul Andriuța Violeta în numele părții vătămate Xxxxx, ca inadmisibil.

Referitor la recursurile declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de a-l admite, cu casarea parțială

sau totală a hotărârilor atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Din norma menționată rezultă că, instanța de recurs poate să intervină în soluțiilor instanțelor de fond, inclusiv și să le caseze parțial, în cazul constatării comiterii erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate.

Reieșind din dispoziția alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

În recursurile declarate, procurorul și avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului, invocă de drept temeiurile de casare stipulate la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Din conținutul recursurilor declarate, rezultă că autorii acestora își exprimă dezacordul cu soluția instanței de apel de menținere a sentinței, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Meșteșug B. învinuit în baza art. 171 alin. (3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a), art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, procurorul solicitând dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, iar avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului, solicitând achitarea inculpatului, din motiv că faptele incriminate nu au fost comise de către acesta.

Analizând hotărârile judecătorești atacate sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, Colegiul penal lărgit consideră că, soluțiile instanțelor de fond în partea încetării procesului penal, în privința lui Meșteșug B. în temeiul prevăzut de art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate.

Astfel, la caz se atestă, că prin ordonanța ofițerului superior de urmărire penală al SUP al IP Xxxxx, Morari A., din 12.04.2013, s-a dispus începerea urmăririi penale conform elementelor componenței de infracțiune prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal. Prin aceeași ordonanță s-a constatat că, de către Xxxxxa fost depusă o plângere, prin care a solicitat tragerea la răspundere penală a lui Meșteșug Boris, care în vara anului 2010, în apropierea cimitirului din sat. Xxxxx, prin contrângere psihică, și-a satisfăcut pofta sexuală în forme perverse, oral, cu fiica ei minoră Xxxxx. Deși, urmărirea penală a fost începută *in rem*, în partea constatatoare a ordonanței menționate este expres indicat numele presupusului făptuitor - Meșteșug Boris.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Xxxxx, Șchiopu T., din 28.10.2011, s-a dispus de a nu începe urmărirea penală în baza plângerii cet. Xxxxx, din lipsa elementelor infracțiunii. Prin ordonanță s-a constatat că, în acțiunile lui Meșteșug Boris lipsesc elementele infracțiunii de răpire a persoanei și tentativei de

viol a minorei Xxxxx și anume nu și-a găsit confirmare intenția ultimului de a o răpi și a o viola pe minoră, aceasta a invocat astfel, fiindu-i frică de mama sa, să nu o dojenească pentru faptul că, nu a venit la timp acasă.

La f.d. 86 vol. I, este cererea depusă de reprezentantul legal, Xxxxx, la data de 29.09.2011, prin care solicită să nu fie precăutat cazul de viol a fiicei sale Xxxxx, pe motiv că, faptul dat nu a avut loc, acest fapt fiind inventat de către fiica sa, pentru a nu fi certată că, a lipsit nemotivat de la domiciliu.

Ulterior, la data de 19.04.2013 prin ordonanța procurorului raionului Xxxxx, Tofan Petru s-a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale emise la 28.10.2011, de către procurorul în Procuratura Ștefan Vodă, Șchiopu T., începerea urmăririi penale conform indicilor infracțiunilor prevăzute de art. 27, art. 171 alin. (2) lit. b) și art. 164 alin. (2) lit. c) Cod penal. În ordonanța menționată, s-a indicat că, ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 28.10.2011, urmează a fi anulată, deoarece nu existau circumstanțele pe care se baza această hotărâre.

Din conținutul părții descriptive a hotărârilor adoptate, la capitolul încetării procesului penal, în privința lui Meșteșug B. în temeiul prevăzut de art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală, instanțele de fond au menționat că, reieșind din textul ordonanței procurorului raionului Ștefan Vodă, Petru Tofan, din 19.04.2013, de reluare a urmăririi penale în privința lui Boris Meșteșug, la caz, nu au fost constatate careva circumstanțe noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental, care ar fi condiționat reluarea urmăririi penale în cauza nominalizată. În consecință, având în vedere cele expuse și ținând seama de hotărârea Curții Constituționale cu privire la declararea neconstituționalității prevederilor din art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală și de cele stipulate în art. 251 Cod de procedură penală, au stabilit, că ordonanța de reluare a urmăririi penale, în cazul în care anterior a fost încetată urmărirea penală, nu este întemeiată pe circumstanțele prevăzute în art. 287 alin. (4) din Codul de procedură penală și este lovită de nulitatea absolută și nu produce careva consecințe juridice.

La fel, instanțele de fond făcând referire la prevederile art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, au concluzionat că, la caz, reluarea cercetării de către organele procuraturii pe aceeași faptă în privința aceleiași persoane după o perioadă ce depășește un an de zile, a avut loc în detrimentul prevederilor procesual penale, fiind totodată încălcată ordinea de reexaminare a materialelor de refuz, or nu a fost depusă nici o plângere de către reprezentantul părții vătămate, conform prevederilor art. 299, 299¹, 299² Cod de procedură penală.

În aceeași ordine de idei, instanțele au atestat prezența, în acest caz, a condițiilor art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora, urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care în privința unei persoane există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale sau de încetare a urmăririi penale pe aceleași acuzații.

Studiind minuțios lucrările dosarului, în raport cu concluziile instanțelor de fond, Colegiul penal lărgit consideră, că instanțele ierarhic inferioare, la adoptarea

soluțiilor în partea încetării procesului penal, în privința lui Meșteșug B. în temeiul prevăzut de art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală, nu au ținut cont de faptul că: prin ordonanța procurorului raionului Ștefan Vodă, Tofan Petru, din 19.04.2013, s-a dispus **anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale emise la 28.10.2011**, de către procurorul în Procuratura Ștefan Vodă, Șchiopu T., începerea urmăririi penale, conform indicilor infracțiunilor prevăzute de art. 27, art. 171 alin. (2) lit. b) și art. 164 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Astfel, Colegiul penal reține că, **la caz a fost anulată o ordonanță de neîncepere a urmăririi penale, dar nu de încetare a urmăririi penale, după scoaterea persoanei de sub urmărire și/sau după clasarea cauzei.**

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit consideră că, instanțele de fond, neîntemeiat au făcut referire la prevederile art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală (reluarea urmăririi penale), deoarece, în speță, nu a fost reluată urmărirea penală după încetarea urmăririi penale, după scoaterea persoanei de sub urmărire și/sau după clasarea cauzei, dar a fost anulată ordonanța de neîncepere a urmăririi penale emise la 28.10.2011 și începută urmărirea penală, la caz fiind aplicabile prevederile art. 274 alin. (7) Cod de procedură penală care stipulează: *„Dacă ulterior se constată că nu a existat sau că a dispărut circumstanța pe care se baza propunerea de a refuza începerea urmăririi penale, procurorul anulează ordonanța pe care a emis-o și dispune începerea urmăririi penale”.*

La acest capitol, Colegiul penal lărgit reține că, din materialele cauzei se atestă că, procurorul raionului Ștefan Vodă, Petru Tofan, anulând ordonanța procurorului ierarhic inferior, Tatiana Șchiopu, conform ordonanței din 19.04.2013, a utilizat în motivarea soluției sintagma: *„deoarece nu existau circumstanțe pe care se baza această hotărâre”*, formulă ce este în corespundere cu prevederile art. 274 alin. (7) Cod de procedură penală.

La fel, instanțele de fond, indicând faptul că *„reluarea cercetării de către organele procuraturii pe aceeași faptă în privința aceleiași persoane după o perioadă ce depășește un an de zile, a avut loc în detrimentul prevederilor procesual penale, fiind totodată încălcată ordinea de reexaminare a materialelor de refuz, or nu a fost depusă nici o plângere de către reprezentantul părții vătămate, conform prevederilor art. 299, 299¹, 299² Cod de procedură penală.”*, nu au ținut cont și de prevederile Hotărârii Curții Constituționale, nr. 12 din 14 mai 2015, în care Curtea a subliniat că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a reținut că principiul *non bis in idem* își găsește aplicabilitatea doar în cazul unei acuzații în materie penală (*a se vedea, spre exemplu, cauza Maaouia vs. Franța, 5 octombrie 2000*) și, evident, în dosarele penale în care figurează persoane acuzate. Așadar, în procedura penală națională principiul va fi aplicat dacă anterior persoana a avut calitatea de bănuit, învinuit, inculpat sau condamnat pentru o faptă care ulterior a devenit obiectul unei urmăririi penale sau examinări judiciare repetate.

De asemenea, în Hotărârea nr. 12 din 14 mai 2015, Curtea a statuat că reluarea urmăririi penale poate avea loc doar în cazul în care apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente a

afectat hotărârea, situații transpuse în art. 287 alin. (4) din CPP. De asemenea, potrivit Convenției Europene două situații pot determina redeschiderea unei cauze penale, și anume: 1) *există fapte noi sau recent descoperite*; 2) *există un viciu fundamental*.

În același timp, în cauza CEDO, *Wassdahl v. Suedia*, în care reclamantul a fost obligat prin hotărâre judecătorească la plata unor taxe suplimentare, deși investigațiile preliminare în privința sa au fost încetate de către procuror pe motiv că nu a putut fi demonstrată săvârșirea infracțiunii de către acesta, Curtea Europeană, a statuat că nu se poate afirma că reclamantul a fost achitat definitiv, întrucât nici o instanță judecătorească nu s-a pronunțat asupra acestui aspect și investigația, teoretic, ar putea fi redeschisă, constatând în fine neîncălcarea principiului non bis in idem (*a se vedea, cauza Wassdahl v. Suedia, cererea nr. 36619/03, decizia din 29 noiembrie 2005*).

În ceea ce privește termenul în cadrul căruia procurorul poate dispune începerea urmăririi penale ca urmare a adoptării ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale, se rețin dispozițiile art. 53 din Codul penal, care prevăd că o persoană care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală, inclusiv în cazul prescripției de tragere la răspundere penală. Totodată, prin dispozițiile art. 60 din Codul penal, legiuitorul a stabilit, în mod expres, atât durata termenelor de prescripție, cât și momentul la care acestea încep să curgă. Astfel, **procurorul poate dispune începerea urmăririi penale până la expirarea termenului legal de prescripție de tragere la răspundere penală pentru infracțiunile pentru care a fost refuzată începerea urmăririi penale**.

Astfel, instanța de recurs, în speța dată, găsește întemeiate argumentele recursurilor și constată că, concluzia instanțelor de fond, precum că, în acest caz sunt prezente condițiile art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală, ca fiind eronată și neîntemeiată, și din aceste considerente, va exclude încetarea procesului penal, în temeiul art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală.

În altă ordine de idei, Colegiul penal lărgit consideră nefondate cerințele privind casarea deciziei și în partea încetării procesului penal în temeiul prevăzut de art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală.

În acest sens, procurorul a invocat că, instanțele de judecată au apreciat incorect faptul că, prin indicarea numelui lui Meșteșug B., în ordonanța de pornire, au fost repercusiuni importante pentru situația acestuia, respectiv incorect a apreciat că, în acest caz a fost violat art. 6 CEDO și încălcate prevederile art. 63 Cod de procedură penală.

La alegațiile date, instanța de recurs menționează, că analizând textul deciziei instanței de apel, în raport cu argumentele invocate, în viziunea Colegiului lărgit, acestea au constituit obiect de discuție în cadrul instanțelor de fond, asupra cărora instanțele de judecată s-au expus suficient și argumentat, în sensul oferirii răspunsurilor referitor la expirarea termenului de menținerea a lui Meșteșug B. în calitate de bănuț.

Astfel, instanțele de fond au constatat că, **conform ordonanței Procurorului raionului Ștefan Vodă, Petru Tofan din 19.04.2013**, s-a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale emise la 28.10.2011, emise de către procurorul în procuratura r-nului Ștefan Vodă, Tatiana Șchiopu și începerea urmăririi penale, conform indicilor infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (2) lit. b), 164 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Prin ordonanța ofițerului superior a SUP al IP Ștefan Vodă din 11.09.2013, inculpatul Meșteșug Boris a fost recunoscut în calitate de bănuیت.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenco Diana din 03.12.2013, s-a dispus punerea sub învinuire a lui Meșteșug Boris de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) și art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal.

Ulterior, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenco Diana din 24.09.2014 s-a dispus începerea urmăririi penale în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu atribuirea cauzei penale nr. 2014348008.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenco Diana din 25.09.2014 s-a dispus conexarea cauzei penale nr. 2013340159 și cauza penală nr. 2014348008, într-o singură cauză penală, atribuindu-le nr. 2013340159.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenco Diana din 30.09.2014, s-a dispus punerea sub învinuire a lui Meșteșug Boris de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) și art. 171 alin. (3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Pe episodul cu partea vătămată Xxxxx, pe infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, Meșteșug Boris a fost recunoscut ca bănuیت la **11.09.2013** (v. I f.d.36), și doar peste mai mult de un an de zile acesta se pune sub învinuire, la data de **30.09.2014** (f.d.7 v. II), deși art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, stabilește un termen de 3 luni de aflare a persoanei în calitate de bănuیت, și doar cu avizul procurorului general poate fi prelungit până la 6 luni.

Mai mult ca atât, reieșind din lucrările dosarului, Colegiul penal reține că, instanțele de fond întemeiat au considerat că, Meșteșug Boris a fost recunoscut în calitate de bănuیت, încă de **la data de 19.04.2013 (f.d.64 v. I), când a fost emisă ordonanța procurorului raionului Ștefan Vodă, Tofan Petru**, privind anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale emise la 28.10.2011, de către procurorul în procuratura r-nului Ștefan Vodă, Tatiana Șchiopu și începerea urmăririi penale, conform indicilor infracțiunilor prevăzute de art. 27, 171 alin. (2) lit. b), 164 alin. (2) lit. c) Cod penal, în care a indicat în mod oficial în partea descriptivă a ordonanței că, Meșteșug Boris se bănuiește în comiterea ambelor infracțiuni: „Mai mult ca atât, recent, pe data de 12.04.2013 de către organul de urmărire penală al IP Ștefan Vodă, a fost pornită cauza penală cu nr. 2013340159, în baza art. 172 alin. (3) lit. a) CP,.... infracțiunea de săvârșirea căreia fiind bănuیت, la fel cet. Meșteșug Boris. ... Astfel, în contextul celor expuse mai sus, consider că rezultă o bănuitală

rezonabilă privind comiterea de către cet. Meșteșug Boris a infracțiunilor prevăzute de art. 27,171 alin. (2) lit. b) și 164 alin. (2) lit. c) Cod penal", iar prin ordonanța de conexare a cauzelor penale din 02.09.2013 (f.d.62 v. I), direct se indică că, acesta este bănuit pe ambele dosare și infracțiuni: „Astfel, în contextul celor menționate, luând în considerație că de comiterea acestor infracțiuni, **bănuit în ambele cauze este una și aceeași persoană, cet. Meșteșug Boris Xxxxx,...**”.

Analizând decizia atacată, în raport cu circumstanțele cauzei constatate în prezenta speță, Colegiul penal consideră, că la adoptarea soluțiilor în cauză s-a ținut cont în deplină măsură de decizia Plenului Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2019, prin care s-a examinat recursul în interesul legii nr. 4-1ril-2/2019, din care rezultă, că legea procesual-penală determină strict, că termenul de menținere a calității de bănuit se calculează începând cu data emiterii actelor procedurale, prevăzute în art. 63 alin. (1) pct. 1)-3) Cod de procedură penală, iar în cazul constatării faptului că față de o persoană există anumite bănuieli rezonabile, cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta, sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, potrivit alin. (1¹) art. 63 Cod procedură penală, organele de urmărire penală au obligația să recunoască această persoană în calitate de bănuit și să aducă la cunoștință informația despre drepturile prevăzute la art. 64 Cod de procedură penală.

Astfel, recunoașterea calității de bănuit se aplică în interesul persoanei, pentru apărarea sa, persoana dobândind astfel drepturi suplimentare, reglementate de art. 64 Cod de procedură penală (să știe de ce este bănuit, să fie audiat în prezența apărătorului, să ceară recuzarea persoanei care efectuează urmărirea penală ș.a.) (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr.26 din 23 noiembrie 2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin.(6) art.63 Cod de procedură penală). Prin urmare, **la momentul expirării a 3 luni de la 19.04.2013 (data obținerii calității de bănuit)**, organul de urmărire penală urma să se ghideze de prevederile art. 63 alin. (3) din Codul de procedură penală. În speță, contrar acestor imperative ale legii, se atestă că la 03.12.2013, Meșteșug Boris a fost pus sub învinuire prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenca Diana, conform elementelor infracțiunii prevăzute la art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) și art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal. Adică, cu omiterea termenului de 3 luni pentru înaintarea învinuirii.

Mai mult ca atât, Colegiul penal lărgit reține că prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenca Diana din 03.12.2013 (f.d.159 v. I), s-a dispus punerea sub învinuire a lui Meșteșug Boris de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) (partea vătămată Xxxxx) și art. 171 alin. (3) lit. b) Cod penal (partea vătămată Xxxxx).

Ulterior, cu toate că, pe caz a fost emisă ordonanța menționată pe episodul cu partea vătămată Xxxxx, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Cernomorcenca Diana din 24.09.2014 (f.d.2 v. II), s-a dispus începerea urmăririi penale în baza elementelor aceleiași infracțiuni prevăzute de art. 171 alin.

(3) lit. b) Cod penal, în baza căreia, pe acest episod cu partea vătămată Xxxxx, Meșteșug B. deja fusese pus sub învinuire.

În urma celor expuse, Colegiul penal lărgit constată că, instanțele de fond întemeiat au reținut că toate actele de procedură întocmite după expirarea termenului de menținere a persoanei în calitate de bănuit, sunt lovite de nulitate absolută.

În argumentarea acestei concluzii, instanța de apel a subliniat și faptul că emiterea cu întârziere a ordonanței de punere sub învinuire a inculpatului prezintă o încălcare esențială a legii procesuale penale, care afectează drepturile și interesele legitime ale inculpatului, iar în baza art. 94 alin. (1) pct. 8), alin. (2) Cod de procedură penală, este nulă și respectiv, în corespundere cu art. 251 Cod de procedură penală, devin nule și toate celelalte acte procedurale de la urmărirea penală. Această stare de lucruri, conduce la nulitatea învinuirii prin rechizitoriu, și în consecință, conduce la imposibilitatea derulării procesului penal.

În urma celor expuse, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond, referitoare la încetarea procesului penal în privința lui Meșteșug B., învinuit în baza art. 171 alin. (3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a), art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, în temeiul prevăzut de art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală, *există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală* și art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, din care considerente Colegiul penal lărgit stabilește, că instanțele de fond, întemeiat nu și-au exprimat opinia asupra vinovăției sau nevinovăției lui Meșteșug B., astfel Colegiul lărgit nu se va expune asupra argumentelor aduse de recurenți în acest sens.*

În temeiul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului, urmează a fi admise în partea excluderii încetării procesului penal, în temeiul art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală, cu casarea parțială a hotărârilor primei instanțe și celei de apel, în această parte.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Andriuța Violeta în numele părții vătămate Xxxxx.

Se admit recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2020 și sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 17 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe **Meșteșug Boris Xxxxx**, în partea încetării

procesului penal, în temeiul prevăzut de art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, după cum urmează:

Procesul penal în privința lui Meșteșug Boris Xxxxx, învinuit în baza art. 171 alin. (3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a), art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, se consideră încetat în temeiul prevăzut de art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală, cu excluderea încetării procesului penal, în temeiul art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală.

În rest, decizia se menține.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 25 martie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Boico Victor

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Cobzac Elena

Conform art. 339 alin. (7), 340 alin. (3) Cod de procedură penală, în cauza penală
privindu-l pe **Meșteșug Boris Xxxxx**

1. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 09 februarie 2021, a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Andriuța Violeta în numele părții vătămate Xxxxx. Admise recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului, fiind casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2020 și sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 17 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe Meșteșug Boris Xxxxx, în partea încetării procesului penal, în temeiul prevăzut de art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală, rejudecată cauza în această parte și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează: **Procesul penal în privința lui Meșteșug Boris Xxxxx, învinuit în baza art. 171 alin. (3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a), art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, se consideră încetat în temeiul prevăzut de art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală, cu excluderea încetării procesului penal, în temeiul art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală. În rest, decizia a fost menținută.**

2. Am semnat cu respect decizia, dar, cu privire la soluția adoptată, exprim parțial dezacordul cu majoritatea completului de judecată, deoarece consider că recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului, urmau a fi admise, cu casarea deciziei și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

3. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 17 mai 2019, procesul penal intentat în privința lui Meșteșug Boris în baza art. 171 alin. (3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a), art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, a fost încetat în temeiul prevederilor art. 275 pct. 8), 9) Cod de procedură penală. Cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului a sumei de 1988 lei, cu titlul de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizelor, a fost respinsă.

4. Instanța de apel, prin decizia adoptată la 02 iunie 2020, a respins ca nefondate apelurile declarate, fiind menținută sentința.

5. Analizând textul deciziei recurate, sub aspectul încetării procesului penal în privința lui Meșteșug B., învinuit în baza art. 171 alin. (3) lit. b), art. 172 alin. (3) lit. a), art. 164 alin. (2) lit. c), art. 27, 171 alin. (3) lit. b) Cod penal, în temeiul prevăzut de art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală, în coraport cu motivele invocate în recursuri, constat că decizia instanței de apel în cauza dată, la acest aspect, este afectată de insuficiență și contradicții în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident

cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

La acest capitol, atest faptul că, instanța de apel a constatat că „Drept urmare, Meșteșug Boris a fost recunoscut inițial în calitate de bănuیت, la data de 12.04.2013, iar ulterior la 19.04.2013, după completarea învinuirii, când procurorul în Procuratura raionului Ștefan Vodă a indicat în ordonanța sa de anulare a ordonanței de neîncepere a urmăririi penale cu dispunerea pornirii urmăririi penale pe episodul cu partea vătămată Xxxxx, deoarece acesta în mod oficial indică în partea descriptivă a ordonanței că, Meșteșug Boris se bănuiește în comiterea ambelor infracțiuni, iar ulterior și prin ordonanțelor de recunoaștere a reprezentantului legal al părții vătămate și al martorilor îl indică pe Meșteșug Boris ca bănuیت, iar prin ordonanța de conexare a cauzelor penale din 02.09.2013 direct se indică că acest este bănuیت pe ambele dosare și infracțiuni.”, fără a se expune asupra argumentelor procurorului, că:

- în partea dispozitivă a ordonanțelor de începere a urmăririi penale nu este indicat numele lui, Meșteșug Boris, ele fiind pornite *in rem* și nu *in personam*, iar simpla utilizare a numelui Meșteșug B., nu prezumă că în privința acestuia au fost întreprinse acțiuni procesuale ce ar reprezenta repercusiuni importante pentru el;

-până la atribuirea prin acte stipulate în art. 63 Cod de procedură penală, a calității de bănuیت, organul de urmărire penală nu a întreprins acțiuni procesuale în privința și cu participarea lui Meșteșug B., sau acțiuni procesuale ce într-un mod oarecare i-ar fi lezat acestuia dreptul la un proces echitabil.

La fel, instanțele de fond în hotărârile adoptate, au făcut referire și la faptul că „Întru susținerea soluției expuse în prezenta sentință, instanța de judecată s-a condus de precedentul judiciar al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție prin deciziile sale 1ra-799/2015; 1ra-735/17; 1ra-611/16; 1ra-27/2018.”, fără a lua în considerație că deciziile menționate au fost emise până la adoptarea deciziei Curții Constituționale nr. 25 din 29 martie 2018 de inadmisibilitate a sesizării nr. 20g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 63 alin. (1) punctele 1)-3) și alin. (2) pct. 3) din Codul de procedură penală (recunoașterea calității de bănuیت a persoanei), care stipulează că: „Astfel, Curtea observă că soluția legislativă prevăzută de alin. (1)¹ din articolul 63 din cod reprezintă o excepție de la alin. (1) din același articol și corespunde celui de-a doilea element al noțiunii de „acuzatie în materie penală” în sensul Convenției, care se manifestă prin existența unor „repercusiuni importante asupra situației (persoanei)”. Excepția menționată constă în faptul că, în cazul în care față de o persoană există anumite bănuieli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, organele de urmărire penală au obligația de a recunoaște această persoană în calitate de bănuیت în decurs de 5 zile din momentul de începere a primei acțiuni procedurale.

Sub acest aspect, Curtea reține că jurisprudența Curții Europene este constantă în privința faptului că percheziția poate constitui o „acuzatie în materie penală” în sensul articolului 6 § 1 din Convenție, în cazul în care percheziția a produs „repercusiuni importante asupra situației (persoanei)” (Ommer v. Germania (nr. 2), hotărârea din 13 noiembrie 2008, §

69; Coeme și alții v. Belgia, hotărârea din 22 iunie 2000, § 133; Barry v. Irlanda, hotărârea din 15 decembrie 2005, § 35; Barry v. Irlanda, hotărârea din 15 decembrie 2005, § 35; Novikas v. Lituania, hotărârea din 20 aprilie 2010, § 23; Strategies și Communications și Dumoulin v. Belgia, hotărârea din 15 iulie 2002, § 42; Lindkvist v. Danemarca, decizia din 9 septembrie 1998, § 2).

Astfel, în cauza Novikas v. Lituania, Curtea Europeană a menționat că percheziția în sine afectează în mod substanțial situația persoanei chiar dacă ca urmare a acesteia autoritățile nu identifică nimic relevant pentru investigarea cauzei (hotărârea din 20 aprilie 2010, § 23).

Însă, Curtea menționează că situația este distinctă când percheziția are loc în legătură cu investigarea unei infracțiuni unde este vizată o altă persoană și care are ca scop ridicarea de obiecte și documente relevante cauzei. În acest caz, persoanei nu-i va fi recunoscută calitatea de bănuț, pentru că acțiunea procedurală nu se efectuează în raport cu aceasta (a se vedea, Lehtinen v. Finlanda (nr. 2), 8 iunie 2006, § 30; Havas v. Ungaria, hotărârea din 13 noiembrie 2014, § 21).

De asemenea, în cauza Zosymov v. Ucraina (hotărârea din 7 iulie 2016, § 84), Curtea Europeană a constatat că, deși reclamantul era menționat în mandatul de efectuare a percheziției ca „suspect”, având în vedere că acestuia nu i-au fost înaintate acuzații formale în timpul anchetei, autoritățile au refuzat să îi atribuie calitatea de „suspect” pentru că nu existau suficiente probe pentru a-l bănuț de săvârșirea unei infracțiuni și că nu au fost întreprinse alte acțiuni de urmărire penală în privința acestuia, percheziția efectuată la apartamentul reclamantului nu a afectat situația personală a acestuia de o manieră comparabilă cu cea a unui suspect din cadrul unei proceduri penale.

Din cele menționate, Curtea relevă că aprecierea existenței sau a absenței unor „repercusiuni importante pentru situația (persoanei)” reprezintă factorul determinant în procesul de calificare a percheziției atât sub aspectul unei „acuzații în materie penală”, în sensul articolului 6 § 1 din Convenție, cât și sub aspectul dispozițiilor articolului 63 alin. (11) din Codul de procedură penală.

În acest sens, legislatorul le-a acordat organelor de urmărire penală și instanțelor de judecată competența de a aprecia, în fiecare caz concret, **dacă acțiunile procedurale efectuate în cadrul urmăririi penale au produs sau nu repercusiuni importante pentru situația persoanei și dacă**, în consecință, persoanei trebuie să-i fie recunoscută calitatea de bănuț în sensul alin. (11) al articolului 63 din Cod, având în vedere particularitățile fiecărui caz concret.

Prin urmare, Curtea reține că articolul 63 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede o listă exhaustivă de acte procedurale prin care persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuț, însă, prin excepția instituită de alin. (1¹) din același articol, legislatorul stabilește anumite garanții pentru situațiile în care organele de urmărire penală desfășoară acțiuni procedurale care au consecințe importante pentru persoană, fapt care corespunde rigorilor dreptului la un proces echitabil stabilit de articolul 20 din Constituție.”

Astfel, consider că instanțele de judecată, au constatat eronat și contradictoriu încălcarea art. 63 Cod de procedură penală, prin faptul că, a fost indicat numele lui Meșteșug B. în ordonanța de pornire a urmăririi penale din data de 12.04.2013, în ordonanța de anulare a ordonanței de neîncepere a urmăririi penale cu dispunerea pornirii urmăririi penale, pe episodul cu partea vătămată Xxxxx, în ordonanțele de recunoaștere a reprezentantului legal

al părții vătămate și al martorilor și ordonanța de conexare a cauzelor penale din 02.09.2013.

Astfel, prin ordonanța ofițerului superior de urmărire penală a SUP al IP Ștefan Vodă, A. Morari, din 12.04.2013 s-a dispus începerea urmăririi penale conform elementelor componente de infracțiune prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Ulterior, la data de 19.04.2013, prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Ștefan Vodă, Tofan Petru, s-a dispus anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale, emise la 28.10.2011, de către procurorul în Procuratura Ștefan Vodă, Tatiana Șchiopu, începerea urmăririi penale conform indicilor infracțiunii prevăzute de art. 27, 171 alin. (2) lit. b) și art. 164 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, „*Meșteșug B. a fost recunoscut inițial în calitate de bănuț, la data de 12.04.2013, iar ulterior la 19.04.2013*”, fără a-și motiva soluția și a da răspuns la argumentele principale ale procurorului din apel, referitor la faptul că, în cauză a fost emis, în conformitate cu prevederile art. 63 Cod de procedură penală - ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț din 11.09.2013, ce nu a fost declarată nulă.

Reieșind din cele expuse, consider că, nu a fost rezolvat fondul apelului, instanțele de fond nemotivându-și soluția, prin prisma art. 3 CtEDO, dreptul la o investigație detaliată și efectivă a victimelor minore ale violenței sexuale, în raport cu încălcările drepturilor inculpatului, enunțate de apărare, ce țin de procedura recunoașterii în calitate de bănuț.

La acest aspect, fiind pertinentă și cauza *CEDO, Mereuța c. Republicii Moldova, 15 mai 2018 (cererea nr. 64401/11)*, în care Curtea a notat că, deși principalul suspect a fost identificat și își recunoscuse vina, ancheta nu a condus la pedepsirea persoanei responsabile, deoarece nu au fost respectate termenele prevăzute de legislația procesual-penală și anume organul de urmărire penală nu ar fi respectat termenele limită prevăzute de Codul de procedură penală pentru a-l pune sub învinuire. Astfel, Curtea a statuat că, ancheta penală cu referire la plângerile lui Mereuța Xxxxx, în legătură cu leziunile provocate de către o persoană nu a fost eficientă și în consecință a avut loc încălcarea art. 3 din Convenție sub aspect procedural.

În urma celor expuse, consider că, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate, cu constatări contradictorii.

La fel, consider că în speță, urma a fi casată decizia și în partea încetării procesului penal, în temeiul art. 275 pct. 8) Cod de procedură penală și remisă cauza la rejudecare, dar nu exclusă încetarea doar pe temeiul dat.

Pentru aceste motive am optat pentru soluția de admitere a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin și de către avocatul Vizdoga Ion în numele inculpatului, cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Judecător

Cobzac Elena